

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 23/07-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. marca 2007 predbežne prerokoval návrh D. P., B., zastúpeného advokátom JUDr. A. B., B., na preskúmanie rozhodnutia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií sp. zn. VP/52/06-K zo 16. októbra 2006 a takto

r o z h o d o l :

Návrh D. P., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnený.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bol 5. januára 2007 doručený návrh D. P. (ďalej len „navrhovateľ“), na preskúmanie rozhodnutia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií (ďalej aj „výbor“) sp. zn. VP/52/06-K zo 16. októbra 2006. Návrh bol doplnený na základe výzvy ústavného súdu podaním navrhovateľa doručeným ústavnému súdu 7. februára 2007.

V návrhu a jeho doplnení navrhovateľ uviedol, že uznesením výboru z 20. apríla 2006 bolo voči nemu začaté konanie podľa čl. 9 ods. 2 písm. a) a ods. 3 ústavného zákona

č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení ústavného zákona č. 545/2005 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa ústavný zákon č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov (ďalej len „ústavný zákon o ochrane verejného záujmu“), pretože nepodal oznámenie podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu v lehote do 31. marca 2006.

Navrhovateľ v návrhu ďalej uviedol, že si je vedomý toho, že uvedené oznámenie nepodal včas, no podľa neho sa tak nestalo úmyselne, ale z dôvodu, *„že som sa domnieval, že oznámenie som povinný podať Ministerstvu zahraničných vecí SR. To som skutočne riadne a včas urobil. Hneď, ako som sa dozvedel, že rovnakú povinnosť mám aj vo vzťahu k Národnej rade SR, túto povinnosť som si dňa 18. 7. 2006 splnil“*.

Aj napriek týmto skutočnostiam mu však výbor uložil pokutu podľa čl. 9 ods. 10 písm. a) citovaného ústavného zákona o ochrane verejného záujmu, ktorého porušenie videl navrhovateľ aj v tom, že aj keď výbor mal v danej veci rozhodnúť v lehote 60 dní odo dňa začatia konania, rozhodol po lehote, čím porušil čl. 9 ods. 5 citovaného zákona.

II.

Podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobilom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané

zákonem, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa § 73a ods. 1 zákona o ústavnom súde sa konanie o preskúmaní rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov začína na návrh verejného funkcionára, ktorého sa týka rozhodnutie orgánu, ktorý vykonáva konanie o návrhu vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa ústavného zákona o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov.

Podľa § 73b ods. 2 zákona o ústavnom súde o návrhu koná a rozhoduje senát ústavného súdu na neverejnom zasadnutí.

Podľa § 73b ods. 3 zákona o ústavnom súde ak senát ústavného súdu zistí, že konanie verejného funkcionára je v rozpore s ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov, rozhodnutie orgánu svojím uznesením potvrdí. V opačnom prípade napadnuté rozhodnutie orgánu senát ústavného súdu nálezom zruší.

Podľa § 73b ods. 4 zákona o ústavnom súde rozhodnutie ústavného súdu je konečné.

Podľa čl. 10 ods. 2 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu dotknutý verejný funkcionár môže podať návrh na preskúmanie rozhodnutia výboru na ústavný súd v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodnutia podľa odseku 1, ktorým bola vyslovená strata mandátu alebo funkcie, alebo do 30 dní odo dňa doručenia rozhodnutia podľa čl. 9 ods. 10, ktorým bolo rozhodnuté o pokute voči verejnému funkcionárovi. Podanie návrhu na preskúmanie rozhodnutia výboru má odkladný účinok. Ústavný súd rozhodne o tomto návrhu do 60 dní odo dňa jeho doručenia. Konanie o preskúmaní takéhoto rozhodnutia pred ústavným súdom upravujú ustanovenia zákona. Rozhodnutie ústavného súdu je konečné okrem rozhodnutia podľa čl. 12 ods. 2.

Z obsahu spisu výboru sp. zn. VP/52/06-K ústavný súd zistil, že oznámenie výboru o začatí konania vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov bolo navrhovateľovi doručené 26. júna 2006, a to na základe uznesenia výboru č. 159 z 20. apríla 2006.

K uzneseniu výboru č. 159 z 20. apríla 2006 navrhovateľ v podaní zo 17. júla 2006 uviedol, že v zákonnej lehote do 31. marca 2006 podal majetkové priznanie Ministerstvu zahraničných vecí Slovenskej republiky (ako svojmu zamestnávateľovi), pričom nemal vedomosť, že takéto majetkové priznanie musí v stanovenej lehote podať aj výboru.

Následne výbor rozhodnutím sp. zn. VP/52/06-K zo 16. októbra 2006 konštatoval, že tým, že mu navrhovateľ v stanovenej lehote nepodal oznámenie, porušil povinnosť uloženú v čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu, za čo mu v súlade s čl. 9 ods. 10 písm. a) citovaného ústavného zákona uložil pokutu v sume zodpovedajúcej mesačnému platu verejného funkcionára, a to v sume 75 500 Sk. Výbor navrhovateľa poučil aj o jeho práve podať návrh na preskúmanie tohto rozhodnutia ústavnému súdu.

Rozhodnutie výboru zo 16. októbra 2006 bolo navrhovateľovi doručené 27. decembra 2006.

K návrhu navrhovateľa sa na základe výzvy ústavného súdu z 18. januára 2007 vyjadril aj výbor prostredníctvom svojho predsedu, a to listom sp. zn. RD-188/2007-PO z 23. januára 2007. V liste predseda okrem iného uviedol, že ústavný zákon o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov *„nespája s nedodržaním lehoty uvedenej v čl. 9 ods. 5 zánik zodpovednosti verejného funkcionára za porušenie povinnosti verejného funkcionára. Uvedená lehota v čl. 9 ods. 5 je lehota poriadková a nemá dopad na výsledok tohto konania. Rovnako nie je možné nahrádzať povinnosti verejného funkcionára uvedené v tomto ústavnom zákone s inými povinnosťami, ktoré pre neho vyplývajú z iných právnych predpisov (napr. zákon o štátnej službe a pod.) a ani ich vzájomne zamieňať“*.

Preskúmaním návrhu navrhovateľa, spisu výboru sp. zn. VP/52/06-K, namietaného rozhodnutia zo 16. októbra 2006, ako aj s prihliadnutím na ďalšie s vecou súvisiace skutočnosti dospel ústavný súd k záveru, že návrh navrhovateľa je zjavne neopodstatnený.

Zjavná neopodstatnenosť predmetného návrhu spočíva v podstate navrhovateľových tvrdení, ktoré nesmerujú k obhajobe vlastného konania a jeho súladu s právami a povinnosťami uloženými mu ústavným zákonom, a ktoré by ústavný súd mohol ako relevantné v rámci konania podľa § 73a zákona o ústavnom súde skúmať. Navrhovateľove námietky sú v konečnom dôsledku ospravedlnením konania nevedomosťou a neznalosťou ústavného zákona. Toto zistenie zároveň signalizuje nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi jeho tvrdeniami postavenými do pozície predmetu konania o preskúmaní rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov a následkami, aké by mohli tieto tvrdenia obsiahnuté v návrhu vyvolať.

Ako vyplýva z § 73b ods. 3 zákona o ústavnom súde, predmet tohto konania, v rámci ktorého ústavný súd plní funkciu orgánu rozhodujúceho o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu výboru, je jednoznačne obmedzený na posúdenie konania navrhovateľa ako verejného funkcionára z hľadiska jeho konformnosti s príslušnými ustanoveniami ústavného zákona o ochrane verejného záujmu. Primárnym impulzom vzniku tohto konania je konanie verejného funkcionára, ktorý je povinný plniť povinnosti, ktoré mu vyplývajú z ústavného zákona o ochrane verejného záujmu. Ďalšou zložkou determinujúcou konanie ústavného súdu o opravnom prostriedku je konkrétne rozhodnutie výboru, a v neposlednom rade je ním návrh navrhovateľa, ktorým žiada, aby ústavný súd napadnuté rozhodnutie preskúmal.

Podľa čl. 2 ods. 1 písm. d) ústavného zákona o ochrane verejného záujmu sa tento ústavný zákon vzťahuje na funkcie vedúcich ústredných orgánov štátnej správy, ktorí nie sú členmi vlády Slovenskej republiky.

Podľa čl. 3 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu verejný funkcionár je na účely tohto ústavného zákona každý, kto vykonáva funkciu uvedenú v čl. 2 ods. 1. Na účely čl. 7 a 8 a na účely konania, ak sa porušili povinnosti podľa čl. 7 a 8, sa osoba, ktorá vykonávala verejnú funkciu, považuje za verejného funkcionára aj v období jedného roka odo dňa skončenia výkonu verejnej funkcie.

Podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu verejný funkcionár je povinný do 30 dní odo dňa, keď sa ujal výkonu verejnej funkcie, a počas jej výkonu vždy do 31. marca podať písomné oznámenie za predchádzajúci kalendárny rok, v ktorom uvedie, **a)** či spĺňa podmienky nezlučiteľnosti výkonu funkcie verejného funkcionára s výkonom iných funkcií, zamestnaní alebo činností podľa čl. 5 ods. 1 a 2, **b)** aké zamestnanie vykonáva v pracovnom pomere, obdobnom pracovnom vzťahu alebo štátnozamestnaneckom pomere a akú podnikateľskú činnosť vykonáva popri výkone funkcie verejného funkcionára, **c)** aké má funkcie v štátnych orgánoch, v orgánoch územnej samosprávy, v orgánoch právnických osôb vykonávajúcich podnikateľskú činnosť a v orgánoch iných právnických osôb; taktiež uvedie, z ktorých uvádzaných funkcií má príjem, funkčné alebo iné požitky, **d)** svoje príjmy dosiahnuté v uplynulom kalendárnom roku z výkonu funkcie verejného funkcionára a z výkonu iných funkcií, zamestnaní alebo činností, v ktorých vykonávaní verejný funkcionár pokračuje aj po ujatí sa výkonu funkcie verejného funkcionára, **e)** svoje majetkové pomery a majetkové pomery manžela a neplnoletých detí, ktorí s ním žijú v domácnosti, vrátane osobných údajov v rozsahu titul, meno, priezvisko a adresa trvalého pobytu.

Podľa čl. 7 ods. 5 písm. e) ústavného zákona o ochrane verejného záujmu oznámenie podľa odseku 1 podáva iný verejný funkcionár určenému výboru Národnej rady Slovenskej republiky.

Ústavný súd konštatuje, že navrhovateľ ako verejný funkcionár (bývalý predseda Ú. Slovenskej republiky do 31. augusta 2006) bol v zmysle vyššie citovaných ustanovení ústavného zákona o ochrane verejného záujmu povinný predložiť výboru písomné oznámenie vždy do 31. marca za predchádzajúci kalendárny rok, v ktorom mal uviesť,

či spĺňa podmienky nezlučiteľnosti výkonu funkcie verejného funkcionára s výkonom iných funkcií, zamestnaní alebo činností podľa čl. 5 ods. 1 a 2 citovaného ústavného zákona. Z uvedeného vyplýva, že navrhovateľ si svoju povinnosť splnil až 18. júla 2006, z čoho je zrejmé, že ho podal zjavne po zákonom stanovenej lehote, čím porušil čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu.

Na základe týchto skutočností začal výbor voči navrhovateľovi konanie, výsledkom ktorého bolo jeho rozhodnutie sp. zn. VP/52/06-K zo 16. októbra 2006. V rozhodnutí výbor konštatoval porušenie čl. 7 ods. 1 citovaného ústavného zákona, a za porušenie tejto povinnosti mu uložil v súlade s čl. 9 ods. 10 písm. a) tohto ústavného zákona pokutu v sume zodpovedajúcej mesačnému platu verejného funkcionára.

Následne navrhovateľ inicioval na ústavnom súde začatie konania o preskúmaní rozhodnutia výboru zo 16. októbra 2006 vo veciach rozporu osobného záujmu s verejným. V rámci tohto konania ústavný súd zistil, že rozhodnutie výboru, ktorým konštatoval porušenie povinnosti navrhovateľom a v ktorom mu za porušenie tejto povinnosti uložil pokutu, bolo vydané v súlade s ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu.

Obranu navrhovateľa v tom, že sa domnieval, že oznámenie bol povinný podať len Ministerstvu zahraničných vecí Slovenskej republiky, ústavný súd neakceptoval vzhľadom na ustanovenie čl. 7 ods. 5 písm. e) ústavného zákona o ochrane verejného záujmu, v zmysle ktorého mal toto oznámenie adresovať označenému výboru Národnej rady Slovenskej republiky. Preto dôvody navrhovateľa, ktoré možno považovať za ospravedlnenie vlastného konania neobstoja, a to aj s prihliadnutím na jednu zo základných zásad práva „ignorantia legis non excusat“ (neznalosť zákona neospravedlňuje).

Z uvedeného dôvodu ústavný súd návrh navrhovateľa na predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre jeho zjavnú neopodstatnenosť.

Aj keď predmetom konania podľa § 73a a nasl. zákona o ústavnom súde je preskúmanie konania verejného činiteľa a jeho súladnosť s ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu, ústavný súd k navrhovateľovej námietke o prekročení 60 - dňovej lehoty ustanovenej výborom v čl. 9 ods. 5 citovaného ústavného zákona poznamenáva, že aj keď konanie bolo začaté uznesením výboru z 20. apríla 2006, niet pochybností o tom, že táto lehota bola prekročená. Vzhľadom na to, že v právnom poriadku Slovenskej republiky absentuje úprava následkov prekročenia tejto lehoty, jej uplynutie sa nespája so žiadnym právnym účinkom. Na základe tohto poznatku možno dospieť k záveru, že výbor môže rozhodnúť po uplynutí stanovenej lehoty.

Je však v záujme dodržiavania princípov právneho štátu, najmä právnej istoty účastníka konania, aby výbor vydával rozhodnutia v primeranej lehote, aj keď je táto lehota poriadková. Výbor je povinný postupovať podľa čl. 2 ods. 2 ústavy, je teda povinný rešpektovať aj lehoty uvedené v ústavnom zákone.

Keďže návrh navrhovateľa bol odmietnutý v celom rozsahu, ústavný súd sa už ďalej nezaoberal ďalšími časťami návrhu právneho zástupcu navrhovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. marca 2007